

1.

'25.

Elena wist het zeker na de derde slag van de bijl: mensen sterven anders dan dieren.

Benjamin Lyman zakte in elkaar tegen het aanrecht in zijn kleine appartement in Rotterdam en bleef daar liggen. Er was geen laatste beweging, geen smeekbede. Enkel zijn oppervlakkige, piepende ademhaling en Elena's besef.

De bijl gleed tussen haar vingers door en stuiterde op het laminaat. Zelf liet ze zich tegen de deurpost naar de grond zakken, haar ogen strak op Benjamin gericht. Op haar sláchtoffer.

'Ik kan dit. Ik kán dit,' mompelde ze tegen de ruimte, die momenteel voelde alsof ze in een vacuüm bestond. Geen zuurstof. Geen plek in de tijd. Enkel hier. *Riley*. Benjamin hoestte.

Elena keek naar hem. Keek naar de shade, naar het snelle op-en-neer van zijn borstkas. Naar zijn handen, slap op de vloer, als de handen van een touwloze marionet. Ze dwong zichzelf te kijken; dat had ze altijd gedaan. Ook met de paarden. Ook met de koeien. Ook nu de poel bloed zich langzaam onder zijn lichaam uitbreidde. Was dit écht zo anders? Pas na een minuut hapte ze naar adem. Met weke armen duwde ze zichzelf overeind, waarna ze op de automatische piloot naar de compacte badkamer liep. Twee handen landden op de porseleinen wasbak, voornamelijk om zichzelf staande te houden. Ze rook het. Ze rook hen. Het was een broeierig hete, zoete geur – het Sunshine Cows-slachthuis in de zomer, wanneer de airco zo hard kon loeien als-ie wilde en het in de *knock box* niet te harden was. Die geur was er nu ook, diep in haar neusgaten, en ze verwachtte dat ze rijen karkassen aan haken zou zien hangen zodra ze in de spiegel keek. Toch keek ze. Ze zag enkel zichzelf en een lege badkamer. Een minuscuul blokje handzeep naast de kraan, en een felroze toiletbril die er al moest zijn geweest voordat Benjamin hier kwam wonen. *Óf je onderschat zijn smaak*, probeerde een stemmetje. Elena stootte een onvrijwillig lachje uit, dat meer klonk als gehijg, en draaide de kraan open. 'Goed tussen de vingers,' mompelde ze terwijl ze haar handen waste en aan een kleine Riley dacht. De wasbak kleurde rozerood. Benjamin had aardig teruggevochten. Ze moest het hem nageven. Toen ze al het bloed van haar handen en onderarmen had gewassen én goed onder haar nagels had geschrobd, draaide ze de kraan uit. Elena Gabriela Lup zag er, alle gebeurtenissen van het voorgaande uur in aanmerking genomen, nog best goed uit. Ze draaide een langzaam, voorzichtig rondje tegenover de vrouw in de spiegel, die haar perfect nadeed, en bespeurde niets. Niets, totdat ze de vlek zag. Een grote rode vlek aan de achterkant van haar overhemd. Het leek alsof ze op een stuk meloen was gaan zitten bij een resortbar. Elena zuchtte en trok het overhemd over haar hoofd. Benjamin had vast wel overhemden – zelfs een gek heeft een goed, wit overhemd, toch? Overhemden had hij, maar de maat was een probleem. Ben was een stuk ouder geweest dan zij, en daarmee ook een stuk dunner. Elena gaf haar spierkracht de schuld, maar toen ze bukte om in de onderkant van de rommelige kledingkast te tasten voelde ze de echte boosdoener tegen haar bovenbenen duwen.

Biergewicht is een mythe, hield ze vol. Ergens achter in de kledingkast, die voornamelijk bestond uit band-t-shirts (Five Finger Death Punch en Slipknot – die man wist in ieder geval welk soort geschreeuw hij leuk vond) en vale spijkerbroeken, vond ze een trui die wel van Benjamins vader leek te zijn geweest, afgaand op het patroontje. Met een triomfantelijk ‘Ha-ha!’ viste ze hem onder de rest van de kleding vandaan. Het was een dik, gebreid geval, met brede strepen in blauw en donkerrood. Terwijl Elena het ding over haar nu toch wel afgekoelde bovenlichaam stroopte, zag ze dat dit inderdaad de trui van Benjamins vader moest zijn geweest. Er stond iets op het kaartje in de kraag. *For growing into – S.L. Samuel Lyman*. De naam bevroor haar, op haar knieën in de slaapkamer van de man die zojuist was doodgebloed in zijn keuken. Deze man had een leven gehad. Voordat alles gebeurde, voordat hij werd wat hij was, had hij een leven. Met een vader, en een moeder – of misschien wel nóg een vader, dat kon, en een buurvrouw die misschien wel elke woensdag stoofvlees langsbracht. Met dromen van een rustige oude dag en een veranda op het westen. Met een dochter. En het was die notie die haar uit haar medelijden haalde.

Het was een klein, stil appartement in een stillere wijk in Rotterdam-Noord. Niemand zou haar opmerken totdat zij en Riley al lang en breed weer op de a16 zaten – misschien al wel ter hoogte van Roosendaal – en toch had Elena de neiging om te sluipen terwijl ze de laatste dingen opruimde. Ze sloot de deuren, raapte de houthakkersbijl van de vloer en maakte deze en de rest van haar werktuigen schoon in de gootsteen. Daarna stopte ze de houthakkersbijl met de barst bij de voet en de inmiddels halflege accuboer terug in de plunjezak. Ze rekte zich uit en voelde haar rug kraken. Een bekend geluid. Ze was het door de jaren heen gaan opvatten als een signaal om een lekker dutje te gaan doen en besloot die wens te scharen onder Alle Dingen Waar Ik Geen Tijd Voor Heb. Benjamin lag scheef tegen het aanrecht aan. Wat er nog over was van zijn gezicht was naar beneden uitgezakt, en druppels bloed lekten monotoon op het laminaat. Blijkbaar had Benjamin zijn hand tijdens zijn laatste momenten uitgestrekt naar iets rechts van hem, iets wat Elena niet kon zien. Ze keek nog eens goed, hurkte zelfs een beetje. Twee groene oogjes staarden haar van onder de salontafel aan. De kat had zichzelf zo ver mogelijk tegen een tafelpoot aan gevouwen. Elena fronste – het beest leek niet per se bang. Het was eerder afwachting, een: *Hé, grote, enge vrouw met de bijl en de boor, wat is nu je plan?* Elena maakte het eerste geluidje dat in haar opkwam en ze dacht niet dat het zou werken, maar zodra het klakken van haar tong door de ruimte klonk begon de kat te lopen. Het belletje om zijn nek rinkelde en in no time was hij bij haar hand. Ze kon het dier zelfs oppakken. Elena kon er niks aan doen; ondanks de ernst van de hele situatie, ondanks het gewicht dat zwaar op haar schouders drukte, ondanks de dode man die zich nog geen twee meter van haar vandaan bevond én de slachtgeur die nog altijd door haar neus danste, ondanks dat alles begon Elena te glimlachen met dit dier op schoot. De kat drukte zijn kopje tegen haar hand en haar gezicht, en ze kriebelde het beestje onder de kin. Het was wit, met zwarte en bruine vlekken. Vuilnisbakkenras. Zo hadden ze haar vroeger op school ook genoemd, en meteen voelde ze een verwantschap. De kat spon. Voorzichtig zette ze het beestje weer op de grond, waarna ze de ruimte nog een laatste keer checkte op vingerafdrukken en haar tas over haar schouder sloeg. ‘Ga je mee?’ Elena keek om naar de kat, die nu vlak naast zijn voormalige baasje zat, met zijn staart om zijn pootjes gevouwen. Hij leek zich te realiseren dat er iets ten einde was gekomen, en vooral dat hij in dit appartement voorlopig niks te eten zou krijgen, en toen Elena de drempel over stapte trippelde hij achter haar aan. Het dier keek niet om en Elena evenmin.

Riley deed alsof ze sliep. Elena zette de kat voorzichtig op de achterbank van de Ford Mondeo uit 2005, waar hij zich direct opkrulde, en klom achter het stuur. Even keek ze naar haar dochter. t-

shirt van The Black Keys, cargobroek met een teveel aan zakken, en diep in slaap. Elena lachte, schraapte luidkeels haar keel en startte de auto. Riley deed altijd alsof ze sliep. Het maakte niet uit of Elena twee dagen weg was geweest of twee minuten. Altijd als ze terug in de auto stapte, deed haar veertienjarige dochter alsof ze al uren in dromenland verzonken was en ze haar vooral met rust moest laten. Maar dát was de *catch* van het hele gebeuren; dat wilde ze juist niet. Nee, in dit spelletje moest Elena niet alleen doen alsof Riley ook echt sliep, ze moest ook nog eens doorzien dat dit niet zo was. ‘Dus, waar wil je eten?’ vroeg Elena terwijl ze de straat uit reed met een gemak dat haar al in geen tijden meer was gegund. Alles voelde lichter. Helder. Alsof dit het moeilijkste deel was geweest; alsof ze in Benjamins badkamer meer dan alleen bloed van zichzelf had afgewassen. Riley reageerde niet. Zo makkelijk zou ze het haar niet maken. ‘In Dordrecht zit een oud-Hollands restaurant, waar ze stamppot hebben.’ Nog altijd stilte vanaf de rijdersstoel. ‘Witlofschotel dan, met ham en kaas?’ ‘Niets op de lijn. Elena draaide de grote weg op en boog zich een stukje naar Riley toe. Met haar beste onheilspellende fluisterstem zei ze: ‘Ik weet het. Asperges.’ ‘Hou op!’ Riley schoot overeind en schudde beslist haar hoofd. Een paar haren vielen uit haar knot, maar ze had Elena weleens overtuigend uitgelegd dat dat zo hoorde. ‘Ik heb liever dat je me hier langs de weg achterlaat dan dat ik nog een keer asperges moet proberen,’ zei ze toen, met een kleine schaterlach door haar woorden heen. ‘Ik lóóp wel naar huis!’ ‘Asperges blijven superlekker, Lup,’ antwoordde Elena terwijl ze haar vuist hief in triomf. ‘M’n moeder maakte ze vroeger altijd. Je hebt gewoon geen smaak.’ ‘Ja, nou, dan wil ik ook geen smaak,’ zei Riley. ‘Misschien moet je dit bespreken met onze nieuwe reisgenoot. We zijn nu een democratie.’ Elena knikte naar de achterbank. Riley volgde de blik van haar moeder en slaakte een gillette waar Elena een oog van dichtkneep. Vervolgens gooide ze zich met de behendigheid die je kon verwachten van een tweevoudig atleetkampioen naar de achterbank. ‘Och, jij bent zó lief.’ Riley kroelde de kat en maakte kussende geluidjes tussen haar zinnen door. ‘Zó lief dat ik niet ga vragen of mama jou gestolen heeft. Nee.’ ‘Doe dat maar niet,’ beaamde Elena terwijl ze een afslag naar rechts nam. ‘Ik noem je... Kopje,’ bromde Riley in de vacht van de kat. ‘Kopje?’ Riley wierp een blik in de achteruitkijkspiegel en knikte, alsof deze naam de enige logische keuze was. Dat was hij vanaf nu ook. ‘Dus, eten?’ vroeg Elena. ‘Kip?’ opperde Riley, al was het meer een mededeling dan een vraag. ‘*Yes ma’am*. Riley boog zich weer over de kat. ‘Wat wil jij eten, Kopje? Jij bent een jager, of niet?’ fluisterde Riley tegen het dier. Het keek niet op of om. ‘Jij wil geen asperges, of witlof – jij wil vlees. Vogels? Muisjes?’ Ze aaidde het zachtjes over de kop. Het beestje leek de slaap gevonden te hebben; het keek niet op of om van de aandacht. *Een jager. Je past goed bij je nieuwe eigenaar, Kopje*, schoot er door Elena’s hoofd.